

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 07.03.2003
KOM(2003)100 endelig

**BERETNING FRA KOMMISSIONEN
TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET**

Evaluering af Ida II

1. INDLEDNING

Første fase af Ida-programmet (dataudveksling mellem administrationerne) blev iværksat i 1995 ved Rådets afgørelse 95/468/EF. Formålet med programmet var at fremme elektronisk dataudveksling mellem administrationerne for at støtte et velfungerende indre marked og gennemførelsen af en lang række fællesskabsafgørelser og -beslutninger¹. Under første fase blev der etableret en række vigtige datanet på områder som beskæftigelse, sundhed, landbrug, fiskeri, statistik og konkurrence.

Ida-programmet har bidraget til at fremme både kommunikationen mellem institutionerne og Fællesskabets beslutningsproces, f.eks. med hensyn til behandling af officielle dokumenter og anvendelse af e-mail i udvalgene. Programmet har også styrket arbejdet i de europæiske agenturer, f.eks. inden for lægemiddelsektoren og i forbindelse med samarbejdet med de europæiske miljøorganisationer. Endelig har Ida været et afgørende instrument ved omlægningen af de europæiske administrations arbejdsprocesser og indførelsen af informations- og kommunikationsteknologi (IKT).

1.1. IDA II-BESLUTNING OG -AFGØRELSE

1.1.1. Anden fase af Ida-programmet (Ida II) blev vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet ved beslutning nr. 1719/1999/EF² (herefter benævnt beslutningen om retningslinjer) om en række retningslinjer, herunder fastlæggelse af projekter af fælles interesse, og ved afgørelse nr. 1720/1999/EF³ (herefter benævnt afgørelsen om interoperabilitet, som danner retsgrundlag for horisontale aktioner og foranstaltninger - HAM) af 12. juli 1999.

1.1.2. I erkendelse af de europæiske administrations behov for at kunne udnytte de nye teknologiske muligheder blev Ida II ændret, så der nu lægges langt større vægt på markedsorientering og interoperabilitetsspørgsmål. Målet med Ida II er nu ikke kun at maksimere fleksibiliteten og minimere omkostningerne ved informationsudveksling, men også at sætte de offentlige administrationer i stand til at levere endnu bedre onlinetjenesteydelser til borgere og virksomheder, navnlig på fælleseuropæisk niveau.

1.2. ÆNDRINGER I IDA II-BESLUTNINGEN OG -AFGØRELSEN

1.2.1. Ida II-beslutningen er ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 2046/2002/EF⁴, og Ida II-afgørelsen er ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets

¹ Hovedformålet med Ida-programmet er at støtte administrationernes virksomhed på EU-plan, navnlig i forbindelse med gennemførelsen af Fællesskabets politik, den interinstitutionelle kommunikation og Fællesskabets beslutningsproces. Ida tjener derfor Fællesskabets interesser. Administrationerne er brugere af programmets net og systemer, som i sidste ende er til gavn for EU's borgere og erhvervsliv.

² Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1719/1999/EF af 12. juli 1999 om en række retningslinjer, herunder fastlæggelse af projekter af fælles interesse, for transeuropæiske net til elektronisk dataudveksling mellem administrationerne (Ida), EFT L 203 af 3.8.1999, s. 1.

³ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1720/1999/EF af 12. juli 1999 om fastlæggelse af en række aktioner og foranstaltninger med henblik på at sikre interoperabilitet mellem og adgang til transeuropæiske net til elektronisk dataudveksling mellem administrationerne (Ida), EFT L 203 af 3.8.1999, s. 9.

⁴ EFT L 316 af 20.11.2002, s. 4.

afgørelse nr. 2045/2002/EF⁵. Ændringerne omfatter henvisninger til konklusioner og henstillinger fra to vigtige begivenheder på højt niveau, der fandt sted i 2001, nemlig ministerkonferencen om e-forvaltning, som blev afholdt i fællesskab af Kommissionen og det belgiske formandskab, og det svenske formandskabs konference i Sandhamn om "*e-Government in the service of European citizens and enterprises - what is required at the European level*". Ved Ida II-beslutningen og -afgørelsen indførtes identifikation og udbredelse af fælleseuropæiske e-forvaltningsydelser til borgere og virksomheder som mål for programmet.

- 1.2.2. Dette mål udvider anvendelsesområdet for Ida-programmet og forstærker dets bidrag til eEurope 2005, hvori e-forvaltning er et af de prioriterede områder. Parallelt hermed danner ændringerne grundlaget for kandidatlandenes integration i udvekslingen af data mellem administrationer, hvilket har til formål at fremme disse landes gennemførelse af den gældende fællesskabsret. Desuden støtter ændringerne navnlig udvidelsen og driften af en sikker kommunikationsinfrastruktur mellem offentlige administrationer i hele Europa og giver Ida-programmet bedre muligheder for at støtte de europæiske administrationer i deres bestræbelser på at levere effektive onlinetjenesteydelser og mindske den administrative byrde for både borgere og virksomheder.

1.3. MIDTVEJSEVALUERING

- 1.3.1. I henhold til artikel 9 i beslutningen og artikel 13 i afgørelsen skal Kommissionen sende en evaluering af Ida II-programmet til Europa-Parlamentet og Rådet. Evalueringen må ikke fremsendes senere end budgetforslaget for henholdsvis 2001, 2003 og 2005, og der skal samtidig fremlægges passende forslag til revision af bilaget til beslutningen om retningslinjer og passende forslag til ændring af afgørelsen om interoperabilitet.
- 1.3.2. Midtvejsevalueringen af Ida II blev iværksat i januar 2002 og afsluttet i september samme år. Evalueringen blev udført af Kommissionen med bistand fra en uafhængig ekspertgruppe fra konsulentvirksomheden TietoEnator Trigon AB. Rammerne og forløbet af arbejdet blev drøftet med medlemsstaterne på en række ad hoc-møder i Udvalget for Telematik mellem Administrationerne (TAC). På grundlag af konsulenternes arbejde⁶ færdiggjorde Kommissionen resultaterne af evalueringen og fremlagde dem for Udvalget for Telematik mellem Administrationerne til behandling på mødet den 3.12.2002 i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 9, stk. 3, i beslutning nr. 1719/1999/EF og artikel 13, stk. 3, i afgørelse nr. 1720/1999/EF.
- 1.3.3. Der redegøres for resultaterne af midtvejsevalueringen af Ida II i denne beretning. Resultaterne vil blive brugt til at forbedre gennemførelsen af programmet og danne grundlag for Kommissionens kommende forslag om efterfølgende Ida II-aktiviteter, der skal iværksættes efter programmets udløb den 31. december 2004. Kommissionen vil også basere dette forslag på de rammer, der etableres ved eEurope-handlingsplanen for 2005, hvori Ida spiller en vigtig rolle, navnlig med hensyn til e-forvaltning, samt resultaterne af onlinehøringen om "*Pan-European e-Government services for citizens and enterprises: The role for IDA*" og resultatet af konferencen om samme emne den 19.-20. september 2002.

⁵ EFT L 316 af 20.11.2002, s. 1.

⁶ Konsulenternes endelige rapport findes på Ida-webstedet: <http://europa.eu.int/ISPO/ida>.

2. GENERELLE BEMÆRKNINGER

De generelle bemærkninger bygger i høj grad på observationer, konklusioner og henstillinger i de uafhængige eksperters slutrapport, som igen er baseret på undersøgelser i og oplysninger fra mange af medlemsstaternes administrationer og Kommissionens tjenestegrene (bemærkningerne, konklusionerne og henstillingerne er blevet drøftet af eksperter, Kommissionen og TAC på en række ad hoc-møder).

I evalueringen tages der højde for, at spektret af politikområder, der er omfattet af projekter af fælles interesse (PCI'er), er udvidet betydeligt siden den første evaluering af Ida II-programmet. Det gælder f.eks. humanitær hjælp, fødevarerikkerhed og civilbeskyttelse samt sikkerhed, frihed og retfærdighed. PCI'ernes brug af horisontale aktioner og foranstaltninger (HAM), herunder navnlig generiske tjenester (TESTA, CIRCA, IDA PKI og arkitekturretningslinjerne), er også steget støt.

Resultaterne af den første evaluering og midtvejsevalueringen og ovennævnte bemærkninger bekræfter, at der er sket konstant fremskridt i gennemførelsen af Ida II-programmet, siden det blev iværksat den 3. august 1999. Flere og flere administrationer nyder godt af programmet, som dog ikke længere er forbeholdt administrationer, men gradvist udvides til borgere og virksomheder.

2.1. PROJEKTER AF FÆLLES INTERESSE

- 2.1.1. Projekterne af fælles interesse er de horisontale aktioners og foranstaltningers vigtigste "kunder". Ifølge en af hovedkonklusionerne fra den første evaluering skulle Kommissionens tjenestegren med ansvar for Ida-programmet med støtte fra TAC gøre en særlig indsats for at definere PCI'ernes fælles krav og på den baggrund fremskaffe og/eller udvikle effektive horisontale værktøjer og tjenester. Det blev samtidig konkluderet, at de øvrige tjenester og sektorudvalg burde acceptere aktiv vejledning og koordinering fra Ida-programmets ledelse og også bidrage aktivt til programmet. Selvom det allerede er tilfældet, skal udviklingen stimuleres yderligere, hvis den skal blive en integreret del af Ida II.
- 2.1.2. Det anbefales, at der gøres en yderligere indsats for at forbedre kommunikationen inden for Ida af hensyn til beslutningstagere samt program- og projektledere. Desuden skal bedste praksis udbredes, og der skal etableres personnetværk. Rollen for og indholdet af den overordnede gennemførelsesplan for sektorer og sektorudvalg samt for resten af programmet skal revideres med udgangspunkt i erfaringerne og tilbagemeldingerne fra udarbejdelsen af det første sæt. Etablering af en integreret informations- og kommunikationsprocedure og afklaring af forpligtelser fra starten er kritiske succesfaktorer for projekter, der modtager støtte under Ida.
- 2.1.3. Det anbefales desuden, at der under Ida II etableres et ensartet system, der skal fastlægge kriterierne for fortsat finansiering og fungere som drivkraft bag projektovervågning, -rapportering og -evaluering. Der kan i forbindelse med Ida II kun øves begrænset indflydelse på aktioner, der er indledt, før programmet blev iværksat. Det er dog stadig muligt at vurdere dem i forhold til målsætningerne for programmet.
- 2.1.4. Hvad angår overvågning og aflæggelse af rapporter, anbefales det, at der benyttes målbare kriterier i de årlige rapporter om alle projektaktiviteter (med særlig vægt på

udgifter og resultater), og at denne proces i højere grad afstemmes efter det årlige arbejdsprogram og budgettildelingen. For at mindske rapporteringskravene for sektorerne foreslås det, at der for alle sektorprojekter udarbejdes en årlig rapport om anvendelsen af resultaterne af horisontale aktioner og foranstaltninger (omfattende både Ida og andre sektorer) på grundlag af de årlige rapporter. Det vil primært forbedre sektorernes og sektorudvalgenes muligheder for at levere velbegrundede forslag til Ida.

- 2.1.5. Arbejdsprogrampunkter, forberedende rapporter og overordnede gennemførelsesplaner undersøges først af det relevante sektorudvalg, hvorefter Udvalget for Telematik mellem Administrationerne afgiver udtalelse, dvs. de vedtages gennem en dobbelt komitologiprocess. For at gøre sektorudvalgene mere bevidste om deres ansvar i forbindelse med Ida-projekter bør de ikke kun undersøge de pågældende forberedende rapporter og overordnede gennemførelsesplaner, men også orienteres om de årlige rapporter, der skal indgives for deres sektor til Udvalget for Telematik mellem Administrationerne i henhold til artikel 8, stk. 2, i beslutning nr. 1719/1999/EF. Hvert sektorudvalg informeres af Ida i overensstemmelse hermed. Denne fremgangsmåde er allerede indført, men indsatsen bør styrkes yderligere trods de begrænsede ressourcer.
- 2.1.6. Bestræbelserne på at fastlægge det forretningsmæssige aspekt og målbare målsætninger og anvende projekter som "måleinstrumenter" bør styrkes og kombineres med cost-benefit-analyser for de enkelte sektorer. Det er et område, hvor Kommissionens tjenestegren med ansvar for Ida-programmet bør yde en ekstra indsats for at tilbyde aktiv assistance til sektorerne. Det er især vigtigt, at det forretningsmæssige aspekt af den tekniske udvikling fastlægges uafhængigt af de politiske krav på området, og at der følges op på dette.
- 2.1.7. Gennem beslutningen og afgørelsen samt de overordnede gennemførelsesplaner har Ida allerede bevirket, at sektorprojektlederne har rettet blikket mod den operationelle fase, der følger efter gennemførelsesfasen. Der tildeles i princippet ikke støtte under Ida i denne fase, men sektorprojekter kan dog stadig gøre brug af de generiske Ida-tjenester. Overgangen til den operationelle fase og konsekvenserne heraf skal behandles bedre. I den forbindelse anbefales det, at man forsøger at sænke den gennemsnitlige levetid for alle projekter af fælles interesse under Ida-programmet ved at fastlægge en tidsgrænse for udviklings- og pilotgennemførelsesfasen (f.eks. to eller tre år).

2.2. HORIZONTALA AKTIONER OG FORANSTALTNINGER

- 2.2.1. Kvaliteten af afsnittet om horisontale aktioner og foranstaltninger i arbejdsprogrammet er blevet forbedret fra år til år. Det anbefales dog, at der medtages en overordnet beskrivelse af organisationen omkring hver horisontal aktion og foranstaltning samt af ansvarsområderne og beføjelserne for alle de involverede parter. Det anbefales desuden, at arbejdsprogrammets afsnit om horisontale aktioner og foranstaltninger omstruktureres, så det i højere grad tilpasses Ida-kundernes (dvs. administrationernes, borgernes og virksomhedernes) behov.
- 2.2.2. Hvad angår de enkelte punkter, bør der medtages en tydelig angivelse af de målbare fordele og målsætninger. I den forbindelse anbefales det også, at aktiviteterne opdeles i udviklingsaktiviteter og operationelle aktiviteter. Tilsvarende bør budgettet også opdeles i disse kategorier, så det bliver nemmere at følge op på budgettet, navnlig med hensyn til udgifter til nye funktionaliteter og tjenester.
- 2.2.3. Der bør udarbejdes et register (en matrix), som regelmæssigt ajourføres, over resultaterne af de horisontale aktioner og foranstaltninger og over de projekter, der anvender dem. Registret skal også indeholde kontaktoplysninger om Ida- og sektorprojektlederne. I lyset af TESTA's resultater inden for netjenester samt den betydelige stigning i antallet af brugere af CIRCA's samarbejdsværktøj skal dette register struktureres med særligt henblik på levering til sektorkunderne. Aktiviteterne til udbredelse af bedste praksis kan bidrage hertil med udgangspunkt i de eksisterende kataloger over generiske Ida-tjenester og fælles værktøjer og teknikker inden for Ida.
- 2.2.4. Bevillingen af midler bør snarere betragtes som en (betydningsfuld, men tidlig) etape i et projekt end som den sidste del af et projekt. I forbindelse med aktioner og foranstaltninger bør der rapporteres om resultater i forhold til de udgifter, der gælder for en bestemt rapporteringsperiode. Kommissionen vil gerne her understrege, at der for kommende evalueringer bør indføres det princip, at der for hver HAM-aktivitet bør foretages periodiske undersøgelser af brugernes tilfredshed, og at resultaterne bør samles i et programresumé.
- 2.2.5. Det anbefales, at opfølgningen af de generiske tjenester klarlægges og formaliseres, hvad angår både kundetilfredshed og omkostninger i forhold til fordele. TESTA fungerer som en god praksis, idet brugerne regelmæssigt modtager opfølgning. Definerede foranstaltninger, f.eks. brugertilfredshedsundersøgelser og cost-benefit-analyser, bør indføres over hele linjen. Det er hensigten, at disse foranstaltninger skal skabe et beslutningsgrundlag for både brugere og Udvalget for Telematik mellem Administrationerne. Der er gennemført brugertilfredshedsundersøgelser inden for vigtige områder (TESTA og CIRCA), men det anbefales, at sådanne foranstaltninger udbredes yderligere, og at mulighederne for at gennemføre egentlige cost-benefit-analyser i forhold til generiske tjenester undersøges.

2.3. LEDELSE AF IDA-PROGRAMMET

- 2.3.1. Det anbefales, at der fortsat gøres alle mulige bestræbelser for at nedbringe procedurernes og dokumenternes omfang og kompleksitet inden for de begrænsninger, der følger af Ida-beslutningen og -afgørelsen og officielle fællesskabsprocedurer. Nogle elementer vil nok ikke kunne ændres, mens andre aspekter er mere under Idas kontrol. Procedurerne bør strømlines for at sænke

administrationsomkostningerne. Samtidig bør rapporteringssystemet forbedres ved en mere regelmæssig indsamling af grundlæggende oplysninger, især om projekternes og aktionernes status.

- 2.3.2. Hvad angår den nationale koordinering i medlemsstaterne, finder Kommissionen, at Udvalget for Telematik mellem Administrationerne (TAC) spiller en afgørende rolle. Ikke alle TAC-medlemmer har lige gode forbindelser til de forskellige sektorer i deres hjemland. En effektiv programledelse forudsætter, at dette "personnetværk" i hvert land så vidt muligt styrkes. Fællesskabet kan ikke stille krav på dette punkt på grund af subsidiaritetsprincippet, men har medvirket til at fremme et sådant netværk ved at stille ajourførte lister over sektorrepræsentanter til rådighed for Udvalget for Telematik mellem Administrationerne. Det anbefales, at sådanne oplysninger i fremtiden indsamles og udbredes rutinemæssigt.
- 2.3.3. Der er stadig lang vej igen, inden arbejdsprogrammet kan vedtages, hvilket i høj grad skyldes komplekse formelle procedurer. Selvom Kommissionen er opmærksom på, at dette skyldes de forskellige trin i de formelle procedurer og den forsinkede vedtagelse af det første Ida II-arbejdsprogram i november 1999 som følge af den forsinkede ikrafttrædelse af Ida-beslutningen og -afgørelsen (august 1999), bør man hvert år søge at fremskynde vedtagelsen. Det strategiske fokus skal øges, navnlig med hensyn til høring af berørte parter (ud over de nationale administrationer), for at kunne opfylde nye behov. Det bør overvejes at indføre en overordnet strategi i arbejdsprogrammet for hele Ida II-perioden, især hvad angår arbejdsprogrammets afsnit om horisontale aktioner og foranstaltninger.
- 2.3.4. Der er et godt samarbejde mellem medlemsstaterne og Ida-teamet, og den tekniske projektledelse, der gennemføres inden for Ida, er særdeles kompetent og pligtopfyldende. Den samlede viden og ekspertise er imponerende, og de muligheder, Ida kan tilbyde i form af synergi i denne forbindelse, er en af de store fordele herved. Effektive tekniske projektledere har fået et godt indblik i området og gode forbindelser til brugerne. De har i vidt omfang inddraget disse i projektledelsen. Disse tiltag bygger på Ida-beslutningen og Ida-afgørelsen og på de overordnede gennemførelsesplaner. Ida kan fremme gennemførelsen gennem aktiv rådgivning, f.eks. ved at udnytte de erfaringer, der er høstet på ekspert- og projektgruppemøder, der rapporterer til Arbejdsgruppen for Horisontale Aktioner og Foranstaltninger under Udvalget for Telematik mellem Administrationerne.
- 2.3.5. Det skal dog bemærkes, at ændringerne i fokus og retningslinjer for Ida-programmet som følge af ændringerne i Ida-beslutningen og -afgørelsen kan bevirke, at organiseringen og tildelingen af ressourcer skal ændres, og at det kan blive nødvendigt med nye og/eller supplerende typer af ekspertise.

2.4. FREMTIDIGE RETNINGSLINJER

- 2.4.1. Under midtvejsevalueringen er de forskellige Ida-parter (projektmedarbejdere, sektorprojektledere og TAC-medlemmer) i spørgeskemaer og interviews blevet bedt om at tilkendegive deres mening om programmets forventede fremtid. Spørgsmålene drejede sig om følgende emner:
- eEurope 2005 - fælleseuropæiske e-forvaltningsyndelser
 - ændringer i Ida-beslutningen og -afgørelsen

- udvidelsen (kandidatlandenes deltagelse i Ida)
 - ikke-medlemslandes mulighed for at anvende de generiske Ida-tjenester.
- 2.4.2. Samtidig hermed blev der udarbejdet debatoplæg om de fælleseuropæiske e-forvaltningsydelser. Formålet var at kaste lys over de risici, der kan opstå, hvis tjenesterne bruges på tværs af grænserne. Debatoplægget omhandlede også behovet for at sikre, at e-forvaltningsydelser udvikles i overensstemmelse med målsætningerne for det indre marked, og for at fremme leveringen af tjenesterne gennem flere kanaler alt efter "kundernes" (dvs. borgernes, virksomhedernes eller administrationernes) behov. Debatoplægget var genstand for en onlinehøring. Konklusionerne fra denne høring blev efterfølgende drøftet på konferencen "*Pan-European e-Government services for citizens and enterprises: The role for IDA*" (herefter benævnt "*Ida-konferencen*") den 19.-20. september 2002.
- 2.4.3. Kommentarerne fra de involverede parter og de forskellige organisationer, der deltog i den åbne høring, vil blive brugt som input til en drøftelse af de efterfølgende Ida II-aktiviteter inden for rammerne af et nyt fællesskabsprogram om fælleseuropæiske e-forvaltningsydelser til administrationer, borgere og virksomheder for perioden 2005-2009. Denne drøftelse bør omhandle emner som f.eks. de udfordringer, EU står over for, og det nye programs forpligtelser (navnlig med hensyn til integrationen af den fælleseuropæiske dimension i de nationale e-forvaltningsstrategier), anvendelsesområde og målsætninger, de nationale administrationers og andre parter deltagelse, de horisontale Ida-aktioners og -foranstaltningers styrkede rolle og strømliningen af procedurerne, særlig med hensyn til udarbejdelsen af arbejdsprogrammer.
- 2.4.4. Hvad angår levering af fælleseuropæiske e-forvaltningsydelser til borgere og virksomheder, kunne de ansvarlige under høringen konstatere, at der er behov for at:
- kategorisere disse tjenester ud fra deres funktioner og sikre, at der tages højde for den fælleseuropæiske dimension ved den nationale fastlæggelse af disse kategorier af tjenester
 - definere klare politikker og specifikationer for interoperabilitet og informationsstyring inden for en interoperabilitetsramme (en af nøglekomponenterne i en kommende strategi for e-forvaltningsydelser)
 - fremme og/eller levere fælleseuropæiske e-forvaltningsydelser på regionalt og lokalt plan for dermed at styrke regionernes og kommunernes deltagelse og øge brugen af tjenesterne ved hjælp af både nærhed og kendskab til kunderne.
- 2.4.5. Endelig anbefales det for de mekanismer, der skal anvendes i et nyt program, at der anvendes en fast finansiel ramme for hele programmets varighed, at større projekter tildeles budgetter for flere år, og at budgettildelingen kobles sammen med de naturlige projektmilepæle. Det vil gøre projekterne og aktiviteterne mere effektive, idet beslutninger vedrørende støtte kan træffes for hele perioden, mens midlerne frigøres ved de fastlagte projektmilepæle. Det vil muligvis også ændre efterspørgslen efter projektinformation og -dokumentation under selve projektet. I stedet for et komplet arbejdsprogram kan der udsendes flere undtagelsesbaserede rapporter, hvilket ville reducere arbejdsbyrden for projektledere/-medarbejdere og TAC-medlemmer. Med henblik på kommende, muligvis større og længerevarende

projekter er det vigtigt, at synergierne mellem Ida og de tjenestegrene i Kommissionen, der er ansvarlige for e-forvaltning inden for IST-programmet, videreudvikles for dermed at forbedre komplementariteten.

3. KONKLUSION

- 3.1. Kommissionen finder, at midtvejsevalueringen har resulteret i en nyttig vurdering af Ida II-programmet som helhed og af de projekter og aktioner, der er iværksat i henhold til programmet. Resultaterne er i vid udstrækning baseret på konklusionerne og anbefalingerne fra den endelige evalueringsrapport udarbejdet af den eksterne konsulent og udgør grundlaget for den evaluering, der skal udføres i 2004.
- 3.2. Allerede samtidig med midtvejsevalueringen og umiddelbart derefter blev der truffet følgende foranstaltninger: I forbindelse med Ida-kvalitetssikring er man begyndt at medtage kriterier for fastlæggelse af projektmilepæle og målbare fordele i skabelonen for de overordnede gennemførelsesplaner. Der er også etableret et instrument, der kan måle fremskridtet i forhold til de horisontale aktioner og foranstaltninger. Endelig blev der i andet halvår 2001 udarbejdet en detaljeret vejledning til sektorerne med tydelig beskrivelse af de enkelte trin i ansøgningen om støtte under Ida-programmet. Ligeledes blev der inden for de horisontale aktioner og foranstaltninger udarbejdet et katalog over fælles værktøjer og teknikker inden for Ida.
- 3.3. Til støtte for eEurope-handlingsplanen for 2005 og i overensstemmelse med den nye Ida-målsætning om at identificere og udbrede fælleseuropæiske e-forvaltningsydelser til borgere og virksomheder er der iværksat flere aktioner. I den sammenhæng henvises der navnlig til lanceringen af EU-administrationens portal (public services.eu) på Ida-konferencen.
- 3.4. Med hensyn til borgere og virksomheder bør Ida II sikre og bekræfte, at borgere og virksomheder kan deltage i Ida-net og så vidt muligt fremme borgernes og virksomhedernes muligheder for at deltage som brugere. Inden for rammerne af eEurope-handlingsplanen for 2005 og under hensyntagen til subsidiaritetsprincippet bør Ida stimulere direkte adgang til offentlige informationer, bidrage til at mindske den administrative byrde for borgere og virksomheder og fremme leveringen af fælleseuropæiske e-forvaltningsydelser. I forlængelse af den åbne debat på Ida-konferencen bør man desuden overveje, hvordan Ida i fremtiden kan opretholde en passende dialog med administrationer, virksomheder og borgere.
- 3.5. Under midtvejsevalueringen af Ida II (og som følge af den nye Ida-beslutning og -afgørelse) er der udpeget følgende konkrete aktioner, som skal gennemføres i perioden indtil 2004:
 - yderligere styrkelse af Ida-teamets assistance til de forskellige sektoradministrationer, der deltager i programmet
 - en gennemgang af mekanismerne til overvågning og aflæggelse af rapporter for både projekter af fælles interesse og horisontale aktioner og foranstaltninger
 - øget vægt på cost-benefit-analyser for både projekter af fælles interesse og horisontale aktioner og foranstaltninger

- etablering af en infrastrukturbeskrivelse, som skal fungere som platform for udvikling af projekter af fælles interesse og andre sektornet
- fortsat tilrettelæggelse af seminarer/informationsdage i både medlemsstater og kandidatlande
- opretholdelse af en åben dialog med alle involverede parter om fælleseuropæiske e-forvaltningsydelser til borgere og virksomheder.

3.6. På grundlag af midtvejsevalueringen, de fire års erfaring med gennemførelsen af Ida II-programmet samt de rammer, der etableres ved *eEurope*-handlingsplanen for 2005, og resultaterne af onlinehøringen og Ida-konferencen, udgør denne beretning grundlaget for Kommissionens kommende forslag om efterfølgende Ida II-aktiviteter, der skal iværksættes efter Ida II-programmets udløb den 31. december 2004.